

V Bruseli 27. novembra 2019
(OR. en)

13937/19

JEUN 130
EDUC 446
SPORT 98
EMPL 559
SOC 738
DIGIT 165
SUSTDEV 161

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13595/1/19 REV 1
Predmet:	Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o vzdelávaní a odbornej príprave pracovníkov s mládežou

Delegáciám v prílohe zasielame závery o vzdelávaní a odbornej príprave pracovníkov s mládežou, ktoré prijala Rada Európskej únie a zástupcovia členských štátov zasadajúci v Rade (EYCS) 21. a 22. novembra 2019.

**Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady,
o vzdelávaní a odbornej príprave pracovníkov s mládežou**

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ
RADY:

UZNÁVAJÚC, ŽE:

1. V uznesení Rady o stratégii Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 sa členské štáty a Európska komisia vyzývajú, aby okrem iného podporovali rozvoj kvalitnej práce s mládežou na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni vrátane odbornej prípravy pracovníkov s mládežou.
2. Rôznorodosť a osobitné črty práce s mládežou v členských štátoch sú odrazom historických súvislostí, sociálno-ekonomických podmienok a kultúrnych kontextov jednotlivých členských štátov, ako aj ich národných, regionálnych a miestnych priorít.
3. Napriek týmto rozdielom však existuje spoločný základ, pokiaľ ide o potreby v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou, ktorý je založený na dlhodobej spolupráci v oblasti európskej mládeže, spoločných hodnotách a veľkom množstve štúdií, vyhlásení, programov, záverov a odporúčaní o práci s mládežou¹. Činnosti, ktoré sú zamerané okrem iného na poskytnutie európskej klasifikácie pracovných noriem, mapovanie vzdelávacích a kariérnych dráh pracovníkov s mládežou, zvyšovanie kvality zabezpečovania práce s mládežou, poskytovanie informácií o práci s mládežou a podporovanie profesijného rozvoja pracovníkov s mládežou prostredníctvom programov EÚ a portfólia Rady Európy v oblasti práce s mládežou, prinášajú užitočné prvky do tohto spoločného základu.

¹ Pozri odkazy v prílohe.

4. Vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov s mládežou by sa mali prispôbiť konkrétnym potrebám a podmienkam v jednotlivých členských štátoch. Preto si vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov s mládežou vyžaduje pružný, viacúrovňový a medziodvetvový prístup, ktorý vychádza z potrieb používateľov.
5. Vzdelávanie a odbornú prípravu pracovníkov s mládežou môžu poskytovať okrem iných aj mládežnícke organizácie, organizácie venujúce sa práci s mládežou, miestne alebo regionálne organizácie venujúce sa práci s mládežou a iné organizácie občianskej spoločnosti, ako aj inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré ponúkajú štúdium súvisiace s prácou s mládežou.
6. Pretože vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov s mládežou sa musia prispôbiť vnútroštátnym podmienkam, výsledné modely a postupy nie sú nevyhnutne priamo prenosné do iných členských štátov.
7. Nedávne štúdie a prieskumy² naznačujú, že v Európe je nedostatočná ponuka kvalitného vzdelávania v oblasti práce s mládežou a nedostatočná ponuka odbornej prípravy pre pracovníkov s mládežou. Chýbajú aj informácie a údaje o potrebách v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj o existujúcom poskytovaní vzdelávania a odbornej prípravy v jednotlivých členských štátoch.
8. Vysokokvalitné, pružné a na prax orientované vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov s mládežou, ktoré je podporované pravidelným výskumom, je kľúčovým predpokladom a hnacou silou na podporu kvality a uznávania práce s mládežou.

ZDÔRAZŇUJÚC:

9. Potrebu rozvíjať a poskytovať kvalitné vzdelávanie a odbornú prípravu pracovníkov s mládežou, a to na základe rozmanitosti práce s mládežou v Európe.

² Pozri odkaz č. 4 v prílohe.

10. Potrebu ďalej sa venovať skúmaniu sústav vzdelávania a vzdelávacích dráh pracovníkov s mládežou, a to platených aj dobrovoľníkov. Chýbajú vedomosti o tom, ako je formálne a neformálne vzdelávanie prepojené so skutočnou praxou v oblasti práce s mládežou a ako pripravuje pracovníkov s mládežou na túto prax. Takisto je potrebné zmapovať kariérne dráhy pracovníkov s mládežou a lepšie pochopiť riadenie mládežníckych organizácií, organizácií venujúcich sa práci s mládežou a práce s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom podporiť vzdelávanie a odbornú prípravu na pracovisku. Okrem toho sú potrebné aj ďalšie informácie o tom, ako možno splnomocniť a posilniť združenia a siete pracovníkov s mládežou z hľadiska partnerského učenia, partnerského poradenstva a partnerskej podpory.
11. Kľúčovú úlohu výskumu, ako aj postupov a prístupov založených na praxi a smerujúcich zdola nahor, ktoré sa týkajú vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou.
12. Význam a potenciál partnerského učenia, partnerského koučingu, mentorstva, praxe pod dohľadom a reflexívnej praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou.
13. Uznanie rôznych kompetencií³, ktoré pracovníci s mládežou potrebujú na vykonávanie práce s mladými ľuďmi vzhľadom na to, ako sa vyvíjajú ich životné situácie.
14. Dôležitosť toho, aby počiatočné a kontinuálne vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov s mládežou reagovali na vznikajúce otázky, ktoré sa týkajú mladých ľudí, ako sú digitalizácia, migrácia, zmena klímy, meniaci sa trh práce, hrozby pre demokraciu a ľudské práva a zvýšená neistota, a aby sa týmito otázkami primerane zaoberali.
15. Možnosť toho, aby sa vzdelávanie a odborná prípravu pracovníkov s mládežou považovali za nástroj na vykonávanie cieľov európskej politiky v oblasti mládeže a stratégií práce s mládežou, najmä stratégie Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027.
16. Význam vytvorenia alebo prípadne posilnenia udržateľných štruktúr a zdrojov zameraných na rozvoj vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou v Európe.

³ *Youth work (education) in flux: contemporary challenges in an erratic Europe*, správa z Konferencie EÚ o mládeži, Helsinki, 1. – 3. júla 2019, Tomi Kiilakoski a Marko Kovacic.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A EURÓPSKU KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH OBLASTÍ PRÁVOMOCÍ A NA PRIMERANÝCH ÚROVNIACH S NÁLEŽITÝM OHĽADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

17. Na základe existujúceho mapovania vykonali ďalší výskum týkajúci sa systémov vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou, ktoré v súčasnosti existujú v Európe, s cieľom prehĺbiť poznatky o vplyve politík, metód a nástrojov vyvinutých na európskej úrovni na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou v členských štátoch. Vždy, keď je to možné, by sa zhromažďovanie informácií malo vykonávať prostredníctvom dostupných nástrojov, ako je Európske vzdelávacie centrum pre politiku v oblasti mládeže a wiki pre mládež.
18. Dospeli k spoločnému porozumeniu medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o kvalitné vzdelávanie a odbornú prípravu pracovníkov s mládežou a ich ciele, a zároveň aby podporovali rozvoj flexibilných, na praxi založených a viacúrovňových prístupov k vzdelávaniu a odbornej príprave pracovníkov s mládežou, ktoré možno prispôbiť tak, aby spĺňali vnútroštátne, regionálne a miestne potreby a očakávania v každom členskom štáte.
19. Vytvorili rámec pre formálne a neformálne vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti práce s mládežou založený na kompetenciách, v ktorom sa zohľadňujú rozdiely v potrebách týkajúcich sa odbornej prípravy zamestnaných/platených pracovníkov s mládežou, osôb, ktoré chcú budovať kariéru v oblasti práce s mládežou, a dobrovoľných pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich, a ktorý sa opiera o partnerské učenie a využíva digitálne vzdelávanie a iné inovatívne metódy. Takýto rámec neukladá žiadne formálne požiadavky na vnútroštátne vzdelávacie programy a bude plne rešpektovať vnútroštátne právomoci.
20. Nabádali členské štáty, aby podľa potreby zmapovali kompetencie potrebné v oblasti práce s mládežou z hľadiska jednotlivých krajín, ako aj ich kľúčové prvky a v súlade s tým vyhodnotili, aktualizovali a ďalej rozvíjali programy odbornej prípravy a vzdelávania pracovníkov s mládežou, ktoré sú pod vedením inštitúcií poskytujúcich vzdelávanie alebo odbornú prípravu na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni alebo pod vedením organizácií poskytujúcich odbornú prípravu v oblasti práce s mládežou, a to pokiaľ ide o počiatočné aj kontinuálne vzdelávanie.

21. Nabádali členské štáty, Európsku komisiu a príslušné vnútroštátne inštitúcie a zainteresované strany v oblasti mládeže, aby spolupracovali s Radou Európy, mládežníckymi organizáciami a inými príslušnými organizáciami a sieťami pri ďalšom rozvoji vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou na európskej úrovni.
22. Presadzovali a uľahčovali dvojstrannú a viacstrannú spoluprácu, najmä na interdisciplinárnej úrovni, medzi orgánmi verejnej správy v členských štátoch, univerzitami, vzdelávacími inštitúciami vrátane inštitúcií odborného vzdelávania a organizáciami so zavedenými programami vzdelávania a odbornej prípravy pre pracovníkov s mládežou a tými, ktoré sa snažia vytvoriť takéto programy.
23. Presadzovali nepretržitú spoluprácu medzi verejnými poskytovateľmi práce s mládežou a organizáciami občianskej spoločnosti zapojenými do vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou na účely výmeny skúseností a inšpirácie v rámci celej Európy. Na tento účel by sa mali podľa potreby využívať príležitosti, ktoré poskytujú príslušné programy EÚ, ako je napríklad Erasmus+.
24. Posilnili vzdelávanie a odbornú prípravu pracovníkov s mládežou, výskum súvisiaci s prácou s mládežou a uznávanie neformálneho vzdelávania v oblasti práce s mládežou tým, že poskytnú príležitosti na výmenu, spoluprácu a vytváranie sietí prostredníctvom účinného využívania príležitostí, ktoré poskytujú programy a fondy EÚ, ako sú napríklad Erasmus+, Európsky zbor solidarity, európske štrukturálne a investičné fondy, Horizont 2020 a Kreatívna Európa.

VYZÝVAJÚ EURÓPSKU KOMISIU, ABY

25. Preskúmala do konca roka 2021 možnosti ďalšieho rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou a aby okrem iného pripravila odporúčanie Rady na túto tému.
26. Zvyšovala digitálne kompetencie prostredníctvom neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy s prihliadnutím na proces aktualizácie existujúceho akčného plánu digitálneho vzdelávania s cieľom rozšíriť ho na prácu s mládežou.

1. Odkazy

Rada pri prijímaní týchto záverov pripomína najmä:

1. Závery Rady o prístupe mladých ľudí ku kultúre (2010/C 326/02);
2. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o práci s mládežou (2010/C 327/01);
3. Závery Rady o východnom rozmere účasti a mobility mládeže (2011/C 372/03);
4. Európska komisia, Práca s mladými ľuďmi: hodnota práce s mládežou v Európskej únii (2014);
5. Závery Rady o posilňovaní práce s mládežou v záujme súdržných spoločností (2015/C 170/02);
6. Uznesenie Rady o podpore politickej účasti mladých ľudí na demokratickom živote v Európe (2015/C 417/02);
7. Vyhlásenie z 2. európskej konferencie o práci s mládežou, 27. – 30. apríla 2015;
8. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o úlohe sektora mládeže v rámci integrovaného a medziodvetvového prístupu k prevencii násilnej radikalizácie mladých ľudí a k boju proti takejto radikalizácii (2016/C 213/01);
9. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o podpore nových prístupov k práci s mládežou s cieľom odhaliť a rozvinúť potenciál mladých ľudí (2016/C 467/03);
10. Závery Rady o úlohe práce s mládežou pri podpore mladých ľudí v rozvíjaní základných životných zručností uľahčujúcich ich úspešný prechod do dospelosti, aktívneho občianstva a pracovného života (2017/C 189/06);
11. Závery Rady o inteligentnej práci s mládežou (2017/C 418/02);

12. Rada Európy, odporúčanie CM/Rec(2017) 4 Výboru ministrov členským štátom o práci s mládežou;
13. Uznesenie Rady Európskej únie a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže: stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 (2018/C 456/01);
14. Oznámenie Komisie o akčnom pláne digitálneho vzdelávania, COM(2018) 22 final;
15. Partnerstvo medzi Európskou komisiou a Radou Európy v oblasti mládeže: Mapovanie vzdelávacích a kariérnych dráh pracovníkov s mládežou, časť I. Správa.

2. Vymedzenie pojmu

Na účely týchto záverov Rady:

„pracovník s mládežou“ je odborník, dobrovoľník alebo mládežnícky vedúci, ktorý napomáha pri vzdelávaní a osobnom a sociálnom rozvoji mladých ľudí a ktorý ich motivuje a podporuje v tom, aby sa stali samostatnými, aktívnymi a zodpovednými jednotlivcami a občanmi. Práca s mládežou sa opiera o zásady dobrovoľnej a aktívnej účasti mladých ľudí.